

Nyir? és Wodehouse

2012 július 14. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Összehasonlítható-e P. G. Wodehouse Nyir? Józseffel? Nehezen. De a kísérletnek lehetnek tanulságai.

A világhír? angol vígjátékíró 1940 után, a náci rádiópropaganda szolgálatában, Németországból gúnyolta Hitler ellen küzd? honfitársait. Az erdélyi próza mestere ugyanakkor (bizonyára a visszacsatolt részek magyar fennhatóságának véglegesítésében reménykedve) a nyilaspuccsot követ?en is megtartotta parlamenti

mandátumát, a soproni nyilasújságban dics?ítette a németeket, majd Nyugatra távozott. Sem az Amerikában letelepedett Wodehouse, sem a Spanyolországba emigrált Nyir? nem tért vissza hazájába. Az angol író haló poraiban sem. Wodehouse esetében 1945 után felmerült a vádemelés lehet?sége, különösen A. A. Milne szorgalmazta, hogy vonják felel?sségre, amiért kollaborált az ellenséggel. Nyir?t Rajk László kérte ki 1947-ben a szövetséges hatalmaktól, hogy háborús b?nösként bíróság elé állítsa, de kérelmét elhárították.

Pelham Grenville Wodehouse 1881-ben született, apja ázsiai gyarmatokon volt bíró, ezért angliai fiúintézetbe íratta, 15 éves koráig alig látta. Író lett bel?le. A fels?bb társadalmi osztályok életmódját karikírozó kisregényei és vígjátékai hozták meg népszerűségét. Olykor vállalta kora külföldi színdarabjainak angolítását, keze alól került ki például Molnár Ferenc Játék a kastélyban cím? komédiájának angol változata, amelybe beleírt egy-két Molnárhoz méltó poént. 1930-ban elszerz?dött hollywoodi szkriptírónak, majd a La Manche franciaországi partján fekv? Le Touquet-ban telepedett le. Miért ott? Adóelkerülés végett. A világpolitika hírei nem nagyon érdekelték. Egy napon a kertben sétált, amikor az emeletr?l leszólt a felesége: „Jé, nézd csak, bejöttek a németek.”

A megszállók ellenséges ország polgáraiként internálták ?ket, de Wodehouse tárgyalásba bocsátkozott a németekkel; hamarosan a berlini Adlon luxushotelben találta magát, és szép javadalmazás ellenében megkezdte a brit társadalmat gúnyoló rádióadásait. 1939 és 1945 között együtt dolgozott William Joyce-szal, a betiltott Brit Fasiszta Unió Németországba menekült tagjával, aki a birodalmi rádió hullámhosszain Hitlert dics?ítette. Wodehouse köteteit évekre eltávolították a brit könyvtárak polcairól, m?vei el?adását leállította a BBC.

Aztán enyhült a szigor. Vígjátékait ismét játszani kezdték az angol színházak, újból megjelentek az agyafúrt szobainas, Jeeves történetei. Nagy-Britanniában hagyomány, hogy a legsikeresebb színpadi szerz?k lovagi rangot kapnak az uralkodótól. 1975-ben a miniszterelnök úgy döntött, ez a 93 éves P. G. Wodehouse-nak is kijár. Az író gazdag termését el kell választani a gyenge jellem? férfiú politikai múltjától. Sir P. G. Wodehouse azonban nem jött át New Yorkból, hogy a királyn? lovaggá üsse. Néhány héttel a nevét tartalmazó kitüntetéslista közzététele után meghalt.

Nyir? Józseft?l nem olvastam sokat. Novellafüzére, a Jézusfaragó ember kvalitásait becsülöm, az idealizált székely góbé története, az Uz Bence számomra túlcifrázott, nem éri el Tamási Áron regényeinek színvonalát. Nyir? a spanyolországi emigrációja alatt éget? honvágtyól szenvedett. Kijár neki, hogy porai a szül?földjében hantoltassanak el? lgen. Ám politikai kérdés, hogy e szertartás miként ünneplend?.

Sárközy Mátyás - hetivalasz.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló